

การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง) พ.ศ. 2559

มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

The Evaluation of Bachelor of Nursing Science Program (Revised Curriculum) 2016

Princess of Naradhiwas University

ฟูซิยะห์ หะยี^{1*}, สรวงสุดา เจริญวงศ์¹, บุญยิ่ง ทองคุปต์¹, มุสลิมห์ โต๊ะเปเราะ¹,
 ชิดารัตน์ หวังสวัสดิ์¹, นิสรีน เจ๊ะมามะ¹, นันทา กาเลียง¹, สุรวุฒิ ดอเลาะ¹
 Fusiayah Hayee^{1*}, Suangsuda Charoenwong¹, Boonying Tongkoop¹, Muslin Tohpaeroh¹,
 Tidarat Wangsawat¹, Nisreen Chemama¹, Nanta Kaleang¹, Surawut Doloh¹

(Received: April 18, 2022; Revised: June 29, 2022; Accepted: August 15, 2022)

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง) พ.ศ.2559 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1-3 จำนวน 232 คน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ได้แก่ บัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต ได้แก่ พยาบาล ครูพี่เลี้ยง แพทย์ ศิษย์เก่า และคณาจารย์ทั้งในและนอกคณะพยาบาลศาสตร์ จำนวน 20 คน โดยอาศัยแบบจำลองแบบชีปป์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตครอบคลุมปัจจัยด้านบริบทของหลักสูตร ปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลผลิตของหลักสูตร มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ .99, .98, 1.00, 1.00 ตามลำดับ และค่าความเชื่อมั่นค่าสัมประสิทธิ์ของครอนบาคเท่ากับ .95, .97, .98, .99 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และข้อมูลเชิงคุณภาพใช้แบบสัมภาษณ์กลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านบริบทของหลักสูตร คะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.31, S.D. = 0.63) ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.45, S.D. = 0.66)

¹มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

¹Princess of Naradhiwas University

*Corresponding author. fusiayah.h@pnu.ac.th

2. ด้านปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของอาจารย์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.78 และนักศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.66)
3. ด้านกระบวนการของหลักสูตร คะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกระบวนการของหลักสูตรเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.60)
4. ด้านผลผลิตของหลักสูตร คะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อความรู้สึที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.38)

คำสำคัญ: การประเมินหลักสูตร หลักสูตรปรับปรุง หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

Abstract

The objective of this descriptive research study was to assess the Bachelor of Nursing Science program. (Revised Curriculum) 2016, Faculty of Nursing, Princess of Naradhiwas University. The sample consisted of 232 first to third-year nursing students and 20 stakeholders involved in the program such as nurses, mentors, doctors, alumni, and the internal and external lecturers of the Faculty of Nursing. The CIPP model was the conceptual framework in this study. The research instruments were questionnaires covering the program's context, inputs, process and outcome. Content validity were .99, .98, 1.00, 1.00, respectively, and Cronbach's Alpha coefficient were .95, .97, .98, .99, respectively. Data were analyzed using descriptive statistics and focus group interviews for qualitative data, which were analyzed by content analysis. The results are as follows:

1. The program's context; the average and SD scores of program's objectives were at the good level ($\bar{X} = 4.31$, SD = 0.63), and the scores of the program structure's opinions were at the reasonable level ($\bar{X} = 4.45$, SD = 0.66)
2. The program's input; the average of opinion scores regarding lecturers' qualifications were at the good level ($\bar{X} = 4.15$, SD = 0.78) and the students' qualifications scores were at the reasonable level ($\bar{X} = 4.34$, SD = 0.66)
3. The program's process; the average of opinion scores about teaching and learning approach were at the reasonable level ($\bar{X} = 4.29$, SD = 0.60)
4. The program's outcome; the average opinion scores of the feeling to graduate successfully from this program were at the best level ($\bar{X} = 4.83$, SD = 0.38)

Keywords: Program evaluation, Revised curriculum, Bachelor of nursing science program

บทนำ

หลักสูตรเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยในการกำหนดแนวทางการจัดการศึกษา ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามความมุ่งหมายและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ หลักสูตรเป็นแม่บทของการศึกษาที่สถาบันการศึกษาจำเป็นต้องจัดทำหลักสูตรที่ได้มาตรฐาน (Kooariyakul et al., 2017) และต้องมีการปรับปรุงให้ทันสมัยสอดคล้องกับบริบทของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง จึงจะสามารถจัดการเรียนการสอนพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่ตอบสนองความต้องการของสังคม ให้ทันยุคการเปลี่ยนแปลงของสังคม (Chularut, 2018) คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ มีการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559 มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2559 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งในปีการศึกษา 2564 จะครบวงจรการปรับปรุงหลักสูตรตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด ดังนั้นเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนของคณะพยาบาลศาสตร์ มีหลักสูตรที่เป็นไปตามมาตรฐานการจัดการศึกษา (Ministry of Education, 2010; Thailand Nursing and Midwifery Council, 2010) ระดับปริญญาตรีจึงจำเป็นต้องมีการประเมินหลักสูตรขึ้น

การประเมินผลหลักสูตรเป็นขั้นตอนสำคัญในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร การบริหารการศึกษาตามกรอบมาตรฐานอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้กำหนดเกณฑ์เกี่ยวกับหลักสูตรที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาว่าให้มีการประเมินหลักสูตรทุก 5 ปี โดยใช้วิธีการประเมินสถาบันจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไม่ว่าจะเป็นนักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต อาจารย์ผู้สอน เพื่อวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย และการบริหารหลักสูตร การมีข้อมูลผลการประเมินหลักสูตรจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงกระบวนการบริหารหลักสูตรระหว่างการใช้หลักสูตร นำไปใช้ตัดสินคุณภาพของหลักสูตรว่าบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ รวมถึงนำไปพัฒนาเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น (Patphol, 2019)

การได้มาซึ่งข้อมูลในการประเมินหลักสูตรนั้น ตามปกติสามารถเก็บข้อมูลได้จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษา บัณฑิตที่จบไปแล้ว อาจารย์ผู้สอนทั้งภายในและภายนอกคณะพยาบาลศาสตร์ รวมถึงผู้ใช้บัณฑิต แต่อย่างไรก็ตามเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มีความเชื่อถือ ทั้งกระบวนการรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวนี้ มีความถูกต้องแม่นยำ จากเครื่องมือที่มีความน่าเชื่อถือ ผ่านกระบวนการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ และมีการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ อาศัยกระบวนการวิจัยร่วมในการประเมินหลักสูตรครั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ และเผยแพร่เป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจต่อไปได้

คณะผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง) พ.ศ. 2559 ขึ้นโดยอาศัยแนวคิดของ CIPP model (Stufflebeam & Zhang, 2017) เป็นกรอบแนวคิดในการประเมินหลักสูตร เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า ผู้เรียน และอาจารย์ผู้สอนทั้งภายในและภายนอกคณะพยาบาลศาสตร์ที่มีความเกี่ยวข้องกับหลักสูตร ตามหลักการจัดการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ และนำข้อมูลไปใช้ปรับปรุงหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ในการผลิตบัณฑิตพยาบาลที่มีคุณภาพตอบสนองความต้องการของสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง) พ.ศ. 2559 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ครอบคลุมด้านบริบทของหลักสูตร ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการของหลักสูตร และด้านผลผลิตของหลักสูตร

กรอบแนวคิด

การประเมินหลักสูตรครั้งนี้ ได้ประยุกต์ใช้แบบจำลองซีป (CIPP Model) ของ Stufflebeam & Zhang (2017) เป็นกรอบแนวคิดในการประเมิน ได้แก่ ด้านบริบท (context) ของหลักสูตร ด้านปัจจัยนำเข้า (input) ด้านกระบวนการ (process) ของหลักสูตร และด้านผลผลิต (product) ของหลักสูตร ทั้งนี้ ปัจจัยด้านบริบท เป็นการประเมินความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ โครงสร้างของหลักสูตร และเนื้อหา ของรายวิชาในหลักสูตร ด้านปัจจัยนำเข้า ประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์และ นักศึกษา รวมถึงสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษา ด้านกระบวนการของหลักสูตร ประเมินความ เหมาะสมของการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล และด้านผลผลิตของหลักสูตร ประเมินความพึงพอใจต่อผลผลิตของหลักสูตรของผู้เรียน

วิธีการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) เพื่อประเมินหลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต (ฉบับปรับปรุง) พ.ศ. 2559 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ เพื่อให้ได้หลักสูตรที่มีความทันสมัย และตรงตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตรมากที่สุด โดยแบ่งเก็บข้อมูล 2 ระยะ

1. ระยะการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

1.1 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1-3 ที่มีประสบการณ์การใช้หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ฉบับปรับปรุง) พ.ศ. 2559 จำนวน 232 คน ซึ่งประกอบด้วยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 80 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 76 คน และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 76 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างเป็นระบบจากรายชื่อของนักศึกษาในการตอบแบบสอบถาม

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ครอบคลุม 4 ด้าน

1) ด้านบริบทของหลักสูตร ประกอบด้วย ความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ โครงสร้างของหลักสูตรและเนื้อหาวิชาของหลักสูตร จำนวน 30 ข้อ

2) ด้านปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร ประกอบด้วย การแสดงความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของอาจารย์และนักศึกษา และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษา จำนวน 60 ข้อ

3) ด้านกระบวนการของหลักสูตร ประกอบด้วย การแสดงความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลของหลักสูตร จำนวน 40 ข้อ

4) ด้านผลผลิตของหลักสูตร ประกอบด้วย การประเมินความพึงพอใจต่อผลผลิตของหลักสูตร จำนวน 18 ข้อ

ลักษณะคำตอบทั้ง 4 ด้าน เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) เกณฑ์ในการประเมินความคิดเห็น คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด ให้คะแนน 5 4 3 2 และ 1 ตามลำดับ การแปลคะแนนใช้แบบอิงเกณฑ์ เป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยคะแนน 4.21 – 5.00 หมายความว่า ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยคะแนน 3.41 – 4.20 หมายความว่า ระดับมาก

ค่าเฉลี่ยคะแนน 2.61 – 3.40 หมายความว่า ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.81 – 2.60 หมายความว่า ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.00 – 1.80 หมายความว่า ระดับน้อยที่สุด

1.3 วิธีการจัดเก็บข้อมูล เมื่องานวิจัยผ่านการรับรองจากคณะกรรมการการวิจัยในมนุษย์จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจากคณบดี คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครราชสีมาราชชนรินทร์ ถึงนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1-3 โดยให้ตอบแบบสอบถามออนไลน์

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาได้แก่ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.5 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสอบถามเพื่อประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาต่อหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง) พ.ศ. 2559 และรับการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญด้านการศึกษา จำนวน 3 ท่าน ของแบบสอบถามการประเมินหลักสูตร ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบทของหลักสูตร ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการของหลักสูตร และด้านผลผลิต ได้ค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) เท่ากับ .99, .98, 1.00, 1.00 ตามลำดับ และได้รับการตรวจสอบค่าความเที่ยงของเครื่องมือ ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ด้านบริบทของหลักสูตร ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการของหลักสูตร และด้านผลผลิต คือ .95, .97, .98, .99 ตามลำดับ

2. ระยะการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

2.1 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างสำหรับการสัมภาษณ์เป็นแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียที่เคยมีประสบการณ์ทำงานร่วมกับบัณฑิตหรือศิษย์เก่าของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ประกอบด้วย ผู้ใช้บัณฑิต พยาบาลวิชาชีพที่เป็นศิษย์เก่า อาจารย์ทั้งภายในและภายนอกคณะพยาบาลศาสตร์ที่เคยมีประสบการณ์ในการสอนในหลักสูตรดังกล่าว หรือจนกว่าจะได้ข้อมูลที่อิ่มตัว

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi structured interview) โดยแบ่งเป็นข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ อายุ ศาสนา วุฒิการศึกษา หน่วยงานที่ปฏิบัติงานในปัจจุบัน ประสบการณ์ในการทำงานพยาบาลหรืออื่นๆที่เกี่ยวข้องกับคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ และเป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง) พ.ศ. 2559 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านบริบทของหลักสูตร ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของหลักสูตร

2.3 วิธีการจัดเก็บข้อมูล ผู้วิจัยทำหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยและเชิญกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดเพื่อสัมภาษณ์กลุ่ม ถึงผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่าของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ อาจารย์ทั้งภายในและภายนอกคณะพยาบาลศาสตร์ เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย โดยแนบกำหนดการนัดหมายเพื่อทำการสัมภาษณ์ โดยมีกลุ่มละ 7-8 คน ดำเนินการสัมภาษณ์ เป็นเวลา 30 – 60 นาที เพียงครั้งเดียว

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีโดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content analysis)

2.5 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย โดยนำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านเพื่อพิจารณาประเด็นที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย รวมถึงความถูกต้องเหมาะสมและปรับปรุงแก้ไขทางด้านภาษาตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการวิจัย

การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง) พ.ศ. 2559

1. **ด้านบริบทของหลักสูตร** พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร สอดคล้องกับรายวิชาในหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.31 จากระดับคะแนนเต็ม 5 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.63 ส่วนด้านความเหมาะสมของหลักสูตรในหัวข้ออื่น ๆ ด้านความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรในหัวข้อจำนวนหน่วยกิตวิชาชีพ วิชาปฏิบัติ 27 หน่วยกิต อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.45 จากระดับคะแนนเต็ม 5 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.66 (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของด้านบริบทของหลักสูตร

ด้านบริบทของหลักสูตร	ค่าเฉลี่ยรวม	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรตรงกับจุดมุ่งหมายที่นักศึกษาต้องการ	4.17	0.82	มาก
2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกับรายวิชาในหลักสูตร	4.31	0.63	มากที่สุด
3. โครงสร้างหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.17	0.64	มาก
4. จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 142 หน่วยกิต	4.29	0.63	มากที่สุด
5. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาชีพศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต	4.23	0.71	มากที่สุด
6. จำนวนหน่วยกิตวิชาพื้นฐานวิชาชีพ 28 หน่วยกิต	4.31	0.69	มากที่สุด
7. จำนวนหน่วยกิตวิชาชีพ วิชาทฤษฎี 53 หน่วยกิต	4.38	0.61	มากที่สุด
8. จำนวนหน่วยกิตวิชาชีพ วิชาปฏิบัติ 27 หน่วยกิต	4.45	0.66	มากที่สุด
9. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต	4.13	0.94	มาก

2. ด้านปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร พบว่าความคิดเห็นต่อคุณลักษณะความเหมาะสมของนักศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.34 จากระดับคะแนนเต็ม 5 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.66 ในขณะที่คุณลักษณะความเหมาะสมของอาจารย์และสิ่งสนับสนุนด้านการเรียนรู้ของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.15 จากระดับคะแนนเต็ม 5 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.78 และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.69 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.90 (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยนำเข้าของคุณลักษณะของอาจารย์ นักศึกษาและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษา

ด้านปัจจัยนำเข้า	ค่าเฉลี่ยรวม	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. คุณลักษณะความเหมาะสมของอาจารย์	4.15	0.78	มาก
2. คุณลักษณะความเหมาะสมของนักศึกษา	4.34	0.66	มากที่สุด
3. สิ่งสนับสนุนด้านการเรียนรู้	3.69	0.90	มาก

3. ด้านกระบวนการของหลักสูตร พบว่าด้านการจัดการเรียนการสอนในหัวข้อระยะเวลาการศึกษาในหลักสูตร (4-8 ปี) อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.37 จากระดับคะแนนเต็ม 5 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 6.63 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.29 จากระดับคะแนนเต็ม 5 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.60 รวมถึงหัวข้ออื่นๆ อยู่ในระดับมากที่สุดโดยส่วนใหญ่ ในขณะที่หัวข้อลักษณะการออกข้อสอบเหมาะสมกับความรู้ของผู้เรียนและการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนตรวจสอบผลการเรียนได้ มีคะแนนใกล้เคียงกัน อยู่ในระดับระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.16 และ 4.13 จากระดับคะแนนเต็ม 5 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.78 และ 0.85 ตามลำดับ (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อกระบวนการของหลักสูตร

ข้อคำถาม	ค่าเฉลี่ยรวม	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
1. ระยะเวลาการศึกษาในหลักสูตร (4-8 ปี)	4.37	0.63	มากที่สุด
2. การวัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	4.29	0.60	มากที่สุด
3. เกณฑ์การให้คะแนนและวัดผลมีมาตรฐาน	4.39	0.65	มากที่สุด
4. ผู้สอนแจ้งวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนให้ทราบล่วงหน้าและชัดเจน	4.35	0.71	มากที่สุด
5. เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล	4.39	0.67	มากที่สุด
6. ลักษณะของข้อสอบเหมาะสมกับความรู้ของผู้เรียน	4.16	0.78	มาก
7. มีระบบการแจ้งผลการเรียนให้ผู้เรียนได้ทราบอย่างชัดเจน	4.27	0.75	มากที่สุด
8. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนตรวจสอบผลการเรียนได้	4.13	0.85	มาก

4. ด้านผลผลิตของหลักสูตร พบว่าความคิดเห็นต่อความภาคภูมิใจที่จะสำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.83 จากระดับคะแนนเต็ม 5 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.38 ส่วนความสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาตามหลักสูตรนี้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.82 จากระดับคะแนนเต็ม 5 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.35 (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นต่อผลผลิตของหลักสูตร

รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ความภาคภูมิใจที่จะสำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต	4.83	0.38	มากที่สุด
2. ความสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาตามหลักสูตรนี้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน	4.69	0.45	มากที่สุด
3. ความสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาตามหลักสูตรนี้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้	4.82	0.35	มากที่สุด

ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากสัมภาษณ์กลุ่ม พบว่า จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง) พ.ศ. 2559 โดยสามารถสรุปเป็นรายละเอียดครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน ได้ดังต่อไปนี้

1. ด้านบริบทของหลักสูตร กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นควรปรับโครงสร้างหลักสูตร โดยลดจำนวนหน่วยกิตจากเดิม 142 หน่วยกิต
2. ด้านปัจจัยนำเข้า กลุ่มตัวอย่าง เห็นสอดคล้องกัน เรื่องอาจารย์มีความรู้ความสามารถ สามารถสอนให้นักศึกษามุ่งผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนดได้ ควรมีสิ่งสนับสนุน บริการด้านการเรียนรู้แก่นักศึกษาโดยเฉพาะด้านอินเทอร์เน็ต ที่มีความเร็วสูง
3. ด้านกระบวนการของหลักสูตร พบว่า ควรมีการจัดการการเรียนการสอนที่ดี สอดคล้องตามที่หลักสูตรกำหนด และมีกระบวนการวัดและประเมินผลที่เหมาะสม
4. ด้านผลผลิตของหลักสูตร มีความคิดเห็นว่า นักศึกษามีความรู้ สามารถประยุกต์ความรู้ที่มีปรับใช้กับงานได้ดี สร้างมนุษยสัมพันธ์ได้ดี มีความรู้ความสามารถที่ไม่ได้แตกต่างจากสถาบันอื่น การวางตัวและการเข้าถึงคนไข้ของนักศึกษาทำได้ดี นักศึกษามีทักษะทางการพยาบาลที่ดี ควรเน้นในเรื่องการเป็นพยาบาลที่เก่งรอบด้าน (smart nurse) มีไหวพริบ มีความเป็นผู้นำ และความมั่นใจในตนเอง เก่งเทคโนโลยีโดยเฉพาะในการทำงาน ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ ทักษะด้านภาษาโดยเฉพาะภาษาอังกฤษ การสร้างนวัตกรรม การสืบค้นข้อมูลและอ่านวิจัยได้, การทราบถึงงาน CQI , HA เป็นต้น

อภิปรายผล

ผลการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ฉบับปรับปรุง) พ.ศ. 2559 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ตามรูปแบบการประเมิน CIPP Model

1. ด้านบริบท นักศึกษา รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ผู้ใช้บัณฑิต (พยาบาล ครูพี่เลี้ยง แพทย์) ศิษย์เก่า และบัณฑิต มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมด้านบริบทของหลักสูตร ได้แก่ ปรัชญาของหลักสูตร อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย นั่นคือ เก่งเทคโนโลยี มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ สู้งาน เติบโตด้านคุณธรรม และดำรงตนได้ในสังคมพหุวัฒนธรรม วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร และเนื้อหาของหลักสูตร อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียส่วนใหญ่เป็นคนสามจังหวัดชายแดนใต้ โดยเฉพาะอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย มีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนที่สามารถเอื้อให้สามารถบรรลุต่อความสำเร็จของนักศึกษา
2. ด้านปัจจัยนำเข้า นักศึกษา รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้าของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยรวมในระดับมากและมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่าเนื้อหาสาระ

ของรายวิชาที่มีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน (Ruengrong et. al., 2014) ในเรื่องของจำนวนหน่วยกิต รวมถึงลักษณะรายวิชาที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและความเป็นพยาบาล นอกจากนี้ อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถมีกระบวนการสอนที่สอดคล้องและเหมาะสมในแต่ละรายวิชา รวมถึงการมีกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สามารถส่งเสริมให้นักศึกษابرลุผลลัพ์การเรียนรู้ของหลักสูตรได้ (Ruengrong et. al., 2014)

3. ปัจจัยด้านกระบวนการของหลักสูตร นักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อหลักสูตรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตโดยรวมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง) พ.ศ.2560 คณะพยาบาลศาสตร์มิชชั่น มหาวิทยาลัยนานาชาติเอเชีย-แปซิฟิก (Klommeck, Lortajakul, Eiamla-or, & Wongsasung, 2021) รวมถึงหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) ของวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก (Poonchai et.al., 2019) ทั้งนี้อาจเนื่องจากการที่หลักสูตรมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับรายวิชา มีกลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ได้แก่ การจัดรูปแบบการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (active learning) เช่น การฝึกปฏิบัติจากสถานการณ์จริงทั้งในโรงพยาบาลและในชุมชน สถานการณ์จำลอง การเรียนรู้ผ่านบทบาทสมมติ การเรียนรู้โดยกรณีศึกษา เป็นต้น โดยที่จะช่วยให้นักศึกษาสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง (Ritudom, 2017)

4. ปัจจัยด้านผลผลิตของหลักสูตร นักศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลผลิตของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยรวมอยู่ในระดับมากและมากที่สุด ทั้งนี้ นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาสามารถหางานทำได้ ร้อยละ 100 และมีทักษะที่เป็นที่ยอมรับของแหล่งฝึกหรือผู้ใช้บัณฑิต และหลักสูตรได้มีการพัฒนานักศึกษาอย่างต่อเนื่องในทุกๆ ปี เพื่อให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม

สรุป

การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ฉบับปรับปรุง) พ.ศ. 2559 คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ดำเนินการตามรูปแบบการประเมิน CIPP Model ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการของหลักสูตรและด้านปัจจัยผลผลิตของหลักสูตร ส่งผลให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำไปปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้ได้หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตที่สอดคล้องกับผู้ใช้นักศึกษาและมีความทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของสังคม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 นำผลการวิจัยไปออกแบบผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ตรงตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้ได้หลักสูตรที่ต้องรับความต้องการของสังคมโดยเฉพาะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความเกี่ยวข้องกับหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาความสำเร็จในระยะยาวของบัณฑิตหรือศิษย์เก่าที่จบจากหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต เพื่อสามารถวิเคราะห์และพัฒนานักศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมต่อไป

2.2 ศึกษาปัจจัยด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต ปัจจัยใดที่มีความสัมพันธ์และมีผลกระทบต่อการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

2.3 ศึกษาเชิงเปรียบเทียบในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเมื่อได้พัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตเป็นหลักสูตรใหม่

รายการอ้างอิง (References)

- Chularut, P. (2018). Learning management for students in the Thailand 4.0 era. *Veridian E-Journal, Silpakorn University, 11*(2), 2363-2380.
- Klommeck, J., Lortajakul, C., Eiamla-or, P., & Wongsasung, J. (2021). The evaluation of bachelor nursing science curriculum (revised in 2017), Mission Faculty of Nursing, Asia-Pacific International University. *APHEIT Journal of Nursing and Health, 3*(1), 16-31.
- Kooariyakul, A., Chidnayee, S., Wuttijurepan, A., Udomleard, M., Lortamma, P., & Sripalakich, J. (2017). The evaluation of the Bachelor of Nursing Curriculum revised edition 2012. *Boromarajonani College of Nursing Uttradit Journal, 9*(1), 44-58.
- Ministry of Education. (2010). *The National Education Act, B.E. 2553*. Bangkok: Soupaisallaw printing. (in Thai).
- Patphol, M. (2019). *Concept of curriculum development*. Bangkok: Innovative Leaders Center of Curriculum and Learning. (in Thai).
- Poonchai, S., Arayathanitkul, B., Meeparn, A., Indhratana, A., Untaja, P., Prasittivejchakul, A., & Chewsothon, S. (2019). An evaluation of the bachelor science in nursing curriculum (revised).

- B.E. 2555) of the Royal Thai Army nursing college. *Journal of The Royal Thai Army Nurses*, 20(2), 380-389.
- Ritodom, B. (2017). An Evaluation of the Bachelor of Nursing Science Curriculum (Revised curriculum, 2012), RoyalThai AirForce Nursing College. *Journal of the Royal Thai Army Nurses*, 18(2), 203-211.
- Ruengrong, P., Jiravarapong, B., Manyum, W., Somyaron, W., Muendet, S., & Srisurat, C. (2014). Educational technology VS Thai teachers in 21st Century. *Panyapiwat Journal*, 5(1), 195-205.
- Stufflebeam, D.L., & Zhang, G. (2017). *The CIPP evaluation model: How to evaluate for improvement and accountability*. Guilford Publications.
- Thailand Nursing and Midwifery Council (2010). *Competencies of Registered Nurse*. Bangkok: Siriyod Printing Press. (in Thai).